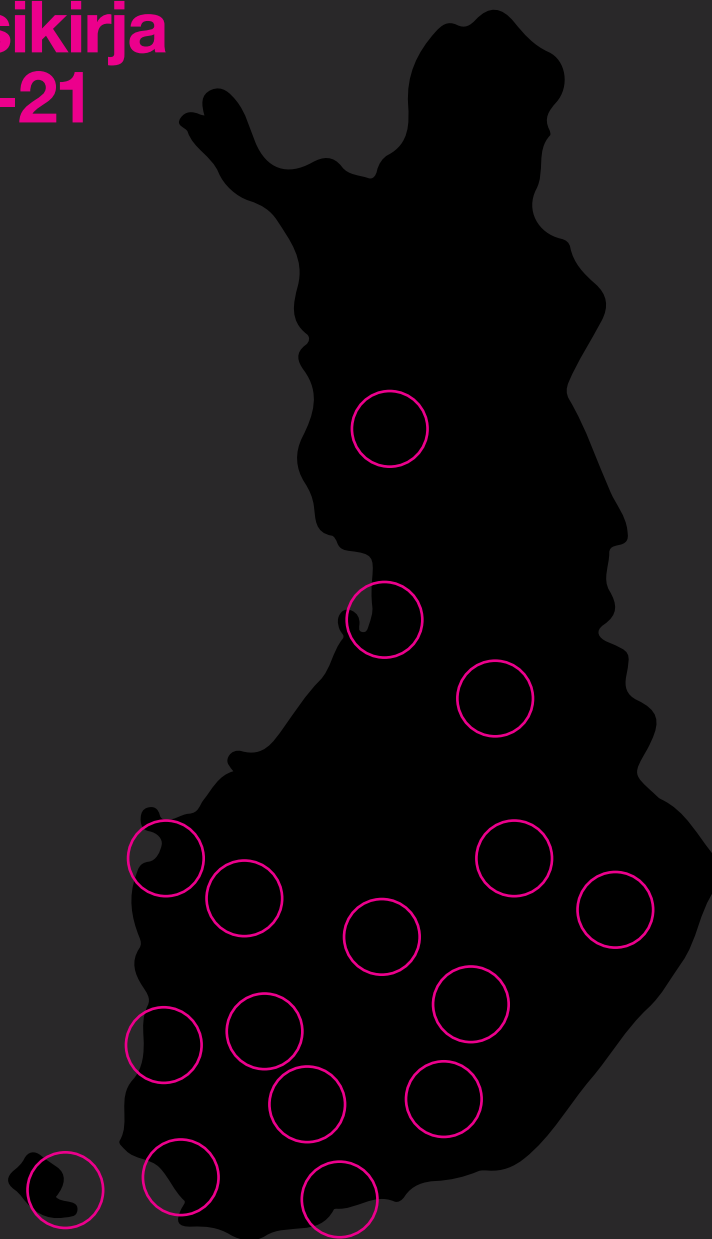

Aluetoimikuntien käsikirja 20–21

STTK © 2020

Käyntiosoite:

Mikonkatu 8 A, 6. krs,
00100 Helsinki

Postiosoite:

PL 421, 00101 Helsinki

Laskutusosoite:

Ostolaskut, PL 421
00101 HELSINKI

Verkkolaskuosoite:

003723327487
Apix

Y-tunnus: 0202306-2

Toimiston yhteystiedot:

sttk.fi/yhteystiedot

Twitter:

@STTKMikonkatu

Facebook:

facebook.com/KeskusjarjestoSTTK

Youtube:

youtube.com/protoimihenkilöt

Instagram:

@sttkmikonkatu

Puhelin:

040 630 2882

Sähköposti:

sttk@sttk.fi

www.sttk.fi

Tämä käsikirja on tarkoitettu työvälineeksi
STTK:n alue- ja paikallistoimikuntien jäsenille.
Käsikirjan lisäksi tietoa löytyy myös STTK:n
Teamsistä ja verkkosivuilta: www.sttk.fi

Sisällysluettelo

4 MEIDÄN STTK

Toiminnan perusta

STTK:n edustajisto

STTK:n hallitus

STTK:n toimisto

Aluetoimikunta

10 KUINKA ETUJA VALVOTAAN?

Olemalla osa alueellista päätöksentekoa

Tekemällä valintoja

Vaikuttamistyöllä

Työskentelemällä!

Kauden 2021–2022 edunvalvonnan kärjet

Alue- ja paikallistoimikuntien
vaikuttamissuunnitelma 2021–2022

17 ALUETOIMINTA VAATII JA ANTAA

Hyvä ja toimiva aluetoiminta

Teemaryhmät

Mikä Pato?

20 TIETO KULKEE

21 ALUETOIMINNAN ABC

25 ALUETOIMIKUNNAT

26 ONNISTUMISIA ALUETOIMINNASSA

Meidän STTK

STTK:n työntekijät ja aluetoimijat tekevät työtä jäsenistön parhaaksi, sen etuja valvoen.

Yhteinen tavoitteemme on, että jäsenet ja tulevat jäsenet, menestyvät muuttuvassa maailmassa ja työelämässä. Me vaikutamme yhteiskunnan ja työelämän muutokseen, rakennamme yhteistyössä Suomen menestystä sekä maailman parasta työelämää ja hyvinvointia kaikille.

Ammattiyhdistysliikkeen toiminta ja myös STTK:n aluetoiminta perustuu edustukselliseen demokratiaan. Jokainen keskusjärjestön päätöksentekoon osallistuva toimija on valikoitunut tehtäväänsä äänestyksen kautta. Hän saa valtuutuksensa tehtävän hoitamiseen oman liittonsa jäsenistöltä edustaakseen heitä. Hän myös vastaa toiminnan tuloksista oman liittonsa jäsenistölle.

VISIO

Menestyvä Suomi

MISSIO

Yhteistyöllä
maailman paras
työelämä ja
hyvinvointi.

ARVOT

Avoimuus
Oikeudenmukaisuus
Rohkeus

Toiminnan perusta

STTK:lainen on työtä tekevä yhteiskunnan vastuunkantaja. Hän haluaa oikeudenmukaisen Suomen kaikille.

STTK:laisten tekemä työ vaikuttaa suomalaisten elämässä joka päivä, kaikissa elämän vaiheissa. Yhdessä STTK:laiset ovat rohkea, uudistusmielinen, yhteistyökykyinen ja poliittisesti moniarvoisen joukko.

Maailma on muuttunut aina, mutta työelämä muuttuu nyt nopeammin kuin koskaan. STTK vastaa tähän muutokseen. STTK on työtä tekevän puolella ja haluaa kaikille riittävän toimeentulon, mutta huolehtii myös työn ulkopuolella olevista. Sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus ohjaa STTK:n työtä.

Oikeudenmukainen Suomi ja työelämä perustuvat reiluun talouteen, vastuullisiin työnantajiin ja innovatiivisiin yrittäjiin. Kaikilla on oltava mahdollisuus menestyä. STTK:laisten menestys syntyy työstä, arjen hallinnasta, osaamisesta, aktiivisuudesta, kehittymisestä ja onnistumisen ilosta. Onneakin tarvitaan!

STTK:n edustajisto

Ylintä päätösvaltaa STTK:ssa käyttää edustajisto, joka määrittää toiminnan ja talouden tärkeimmät suuntaviivat. Edustajisto kokoontuu kaksi kertaa vuodessa ja sen toimikausi on neljä vuotta. Edustajiston järjestäytymiskokous valitsee STTK:n puheenjohtajan ja hallituksen sekä edustajiston puheenjohtajiston.

STTK:n hallitus

Hallitus vastaa toiminnasta edustajistolle. Se valmistelee edustajistossa käsiteltävät asiat sekä toimeenpanee edustajiston päätökset. Hallitus myös ohjaa STTK:n toimiston sekä aluetoiminnan tavoitteita, suuntaviivoja ja keinoja ja päättää aluetoimintaa sääntelevästä aluetoiminnan talous- ja toimintaohjeesta. Hallitus kokoontuu kuukausittain. Asioiden valmisteluun osallistuu hallituksen työvaliokunta, joka koostuu STTK:n suurimpien jäsenliittojen edustajista.

STTK:n toimisto

Toimisto on STTK:n työrukkanen edunvalvonnassa ja yhteiskuntavaikuttamisessa. Toimiston henkilöstö koostuu eri alojen asiantuntijoista, joiden tehtävänä on toteuttaa STTK:n hallituksen linjaamat asiat. STTK:n toimisto ja jäsenliitoissa työskentelevät asiantuntijat tekevät tiivistä yhteistyötä yhteisten kantojen muodostamiseksi. Toimisto koordinoi, kouluttaa, tukee ja ohjaa aluetoimintaa hallituksen linjausten mukaisesti.

STTK-Opiskelijat on STTK:n jäsenliittojen opiskelijajäsenien yhteenliittymä. Se ottaa kantaa, vaikuttaa ja tiedottaa työelämän pelisäännöistä. STTK-Opiskelijoiden puheenjohtajisto on luottamustoiminen ja puheenjohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus STTK:n hallinnon kokouksissa. STTK-Opiskelijat voi nimittää opiskelijajäseniä alue- ja paikallistoimikuntien jäseniksi.

Aluetoimikunta

STTK ei toimi ainoastaan valtakunnan tasolla tai Brysselin EU-kabineteissa. Järjestöllä on aktiivinen 16 aluetoimikunnan alueellinen verkosto, joka kattaa koko Suomen. Katso lista aluetoimikunnista tämän käsikirjan lopusta.

Kaikki STTK:n jäsenliitot ovat voineet nimetä omat edustajansa aluetoimikuntiin (ATO) ja paikallistoimikuntiin (Pato). Niiden toimikausi on kaksi vuotta. Alue- ja paikallistoimintaa ohjaa aluetoiminnan talous- ja toimintaohje, joka löytyy aluetoimikunnan omalta Teams -kanavalta.

Kuinka etuja valvotaan?

Olemalla osa alueellista päätöksentekoa

Aluetoimijat toimivat STTK:n edustajina osana alueellista päätöksentekokoneistoa. Tämä tarkoittaa sitä, että aluetoimikuntien jäsenet ovat myös STTK:n yhteyshenkilöitä alueen kehittämisen kannalta keskeisiin tahoihin, kuten poliittisiin päättäjiin tai virkamiehiin.

Aluetoimikunnilla on hoidettavanaan suuri määrä luottamustehtäviä. STTK:ta edustetaan esimerkiksi valtion aluehallinnossa (Ely-keskus, Aluehallintovirasto), maakuntien liitoissa ja lukuisissa alueellisissa organisaatioissa. Lisäksi vaikuttamistyötä tehdään eri koulutusorganisaatioissa sekä kuntien ja kuntayhtymien toimielimissä. Aluetoimikunnat ovat vaikuttaneet aktiivisesti myös sote- ja maakuntauudistuksen alueellisessa valmistelussa.

Luottamustehtävien hoidossa STTK:n edustajien tehtävänä on edistää STTK:lle keskeisten tavoitteiden toteutumista. Vaikuttamisen kannalta on tärkeää, että kokouksiin valmistaudutaan alue- ja paikallistoimikunnissa hyvässä yhteistyössä ja tieto kulkee luottamustehtävän hoitajalta aluetoimikunnan jäsenille ja päinvastoin. Jokaisella aluetoimikunnan jäsenellä on lisäksi velvollisuus pitää oman liittonsa edustajia ajan tasalla ajankohtaisista aluetoimikunnan asioista.

Valmistautuminen voi tapahtua esimerkiksi käsittelemällä yhdessä keskeisempiä kokouksen esityslistalle tulevia asioita sähköpostitse tai Teamsissä. Näin STTK:n aluetoimikunnan nimeämä edustaja pystyy nostamaan esille asioita, joista on yhdessä suuremmalla porukalla keskusteltu ja kuulee muiden liittojen ja toimialojen näkökulmia aiheesta.

Vaikuttaminen on tehokkainta, jos sitä tehdään jo valmisteluvaiheessa ennen päätöksentekoa. Usein on hyödyllistä löytää myös muita päätösten vaikutusten piirissä olevia ryhmiä tukemaan omia tavoitteita. Tällaisia ryhmiä voivat olla esimerkiksi toisten työntekijäjärjestöjen edustajat, yrittäjät ja elinkeinoelämä, kansalaisjärjestöt, opiskelijajärjestöt jne. Yhteisen kannan muodostaminen vaatii usein yhteistä valmistelua ja keskustelua muiden ryhmien kanssa jo hyvissä ajoin etukäteen. Muiden ryhmien näkemyksistä voi saada vinkkejä ja uusia näkökulmia myös oman mielipiteen muodostamiseen.

Tekemällä valintoja

Alue- ja paikallistoimikuntien resurssit ovat rajalliset, koska kaikki jäsenet osallistuvat toimintaan omalla vapaa-ajallaan. On hyvä tiedostaa, ettei alue- ja paikallistoimikunta voi toimia kaikessa, kaikkialla ja koko ajan. On suunniteltava, priorisoitava ja valittava. On tärkeää, että puheenjohtajan, sihteerin ja varapuheenjohtajan lisäksi myös jäsenet ottavat ja saavat vastuuta toiminnassa. Kaikkien osaamista ja verkostoja hyödyntävällä yhteistyöllä toiminnasta kehittyy vaikuttavampaa ja tuloksellisempaa.

Vaikuttamistyöllä

Alueellisen edunvalvonnan päämääränä on ajaa STTK:laitten liittojen ja niiden jäsenten yhteisiä etuja aluetasolla.

Aluetoimikunnat toteuttavat omassa työssään STTK:n linjauksia, mutta usein tärkeimmät alueelliset vaikuttamisen paikat ovat parhaiten aluetoimikuntien jäsenten tiedossa.

Siksi aluetoimikuntien kannattaa laatia omia alueellisia edunvalvontatavoitteita ja tarttua aktiivisesti alueen ajankohtaisiin kysymyksiin, hankkeisiin ja projekteihin muodostamalla omia kantoja ja viestimällä niistä.

Vaikuttamisen lähtökohtana on kehittämisidean hahmottaminen tai ongelman havaitseminen. Sen jälkeen omat argumentit on hyvä hioa kuntoon ja laatia vaikuttamissuunnitelma. Vaikuttamistoiminnassa ja kannanmuodostuksessa voi hyödyntää myös STTK:n toimiston asiantuntijoiden osaamista. Heiltä voi aina varmistaa, mikä on STTK:n kanta asiaan. Alueasioista vastaava asiantuntija on aluetoimikuntien oma yhteyshenkilö toimistolla.

Keinoina vaikuttamistyössä voivat olla esimerkiksi perinteiset mielipidekirjoitukset. Aluetoimikunta voi myös lähestyä oman alueen tiedotusvälineitä tai yksittäisiä

toimittajia suoraan ja tarjota juttuideoita. Usein jutun saa läpi, kun toimittaja on jo valmiiksi tuttu. Hyviä suhteita kannattaa siis ylläpitää. Omaa asiaa voi edistää myös ottamalla yhteyttä alueen kansanedustajiin ja maakuntatason luottamushenkilöihin tai virkamiehiin.

Kaikkien tapaamisten tai kirjoitusten pohjana on aina itse asia:

- Mitä me haluamme sanoa?
- Mikä on tavoitteemme?
- Mihin me pyrimme?
- Keitä edustamme?
- Viestimme tulee olla selkeä ja perusteltu!

STTK:n toimistolta saa apua ja tukea valmistelussa, Olettehan kuitenkin ajoissa liikkeellä!

Työskentelemällä!

Aluetoimikunta on edunvalvontaelin, jonka tehtävä on edistää STTK:n tavoitteita alueellisesti. Aluetoimikunta päättää lisäksi alueellisista tavoitteista sekä toimenpiteistä näiden tavoitteiden edistämiseksi ja saavuttamiseksi.

Tavoitteita voidaan edistää:

- luomalla ja ylläpitämällä yhteyksiä maakunnan viranomaisiin ja muihin alueen kehittämisen kannalta keskeisiin vaikuttajiin.
- pitämällä yhteyttä alueellisiin päättäjiin ja kansanedustajiin.
- ylläpitämällä palkansaajien yhteistyöverkoston ja tehdä yhteistyötä muiden alueen edunvalvontajärjestöjen kanssa.
- tekemällä yhteistyötä STTK:n arvoja ja tavoitteita lähellä olevien kansalaisjärjestöjen kanssa.
- antamalla lausuntoja alueen kehittämisen kannalta keskeisistä asioista.
- tekemällä esityksiä edustajista alueella toimiviin valmisteluelimiin, toimikuntiin tai työryhmiin.

Aluetoiminnan edunvalvontatyön kohteita ovat mm. alueen viranomaiset ja poliittiset päättäjät, maakuntaliitot, ELY- ja osaamiskeskukset, koulutuksen järjestäjät ja muut kehittämisorganisaatiot. Näiden päätöksiin ja linjauksiin pyritään tuomaan palkansaaja- ja toimihenkilönäkökulmaa.

Kauden 2021–2022 edunvalvonnan kärjet

Kauden 2021-2022 edunvalvonnan valtakunnalliset kärjet ovat johdettu STTK:n hallituksen 20.8.2018 hyväksymästä elinkeinopoliittisesta ohjelmasta. Jokainen aluetoimikunta valitsee tavoitteista 1–3, joita se edistää aktiivisesti kauden aikana.

Alueellisen elinkeinopoliittisen vaikuttamisen kärjet ovat:

- Toimivat työmarkkinat – työllisyyspalvelut, elinkeino- ja yritystuet sekä kehittäminen
- Peruspalveluiden turvaaminen koko maassa
- Toimiva liikenne, tietoliikenne-yhteydet ja kaavoitus
- Koulutuksen ja työelämän tarpeiden yhteensovittaminen
- Työelämätiето oppilaitoksiin

Näiden valtakunnallisten kärkien lisäksi jokainen aluetoimikunta valitsee 1–2 alueellista edunvalvonnan painopistettä ja kirjaa ne seuraavalla sivulla olevan taulukon mukaisesti seurattavaksi toiminnaksi.

Alue- ja paikallistoimikuntien vaikuttamissuunnitelma 2021–22

Tavoite	Tavoitteen palastelu välitavoitteiksi (jos tarpeen)	Keneen vaikutamme? Mitä teemme?	Seuranta ja toteutumisen arviointi
1.			
2.			
3.			
4.			

Aluetoiminta vaatii ja antaa

Alue- ja paikallistoimikunnat kokoontuvat vuoden aikana kokoustamaan 3–5 kertaa. Kokouksia järjestetään yhteistyökumppaneiden kuten maakuntaliiton, maakuntalehden tai Ely-keskuksen tiloissa sekä jäsenliittojen tai alueen yritysten tiloissa. Jokaisessa kokouksessa on hyvä olla ulkopuolinen alustus ja/tai keskustelu ajankohtaisesta aiheesta.

Aluetoimintaa tehdään myös kokousten välillä. Keskusteluja voidaan käydä vaikka sähköpostitse tai Teamsissa. Kokonaan tai osittain sähköiset kokoukset ovat myös mahdollisia Teamsiä käyttäen. Tukea ja apuja Teamsin käyttöön saa koulutuksista ja videotalleinteista.

Alue- ja paikallistoimikuntien jäsenyys on luottamustoimi. Jäsenyyden menestyksellinen hoitaminen edellyttää omaa aktiivisuutta, halua oppia uutta, hyvää työelämän tuntemusta sekä kiinnostusta yhteiskunnallisiin asioihin. Toiminta vahvistaa omaa osaamista, luo verkostoja ja antaa mahdollisuuden vaikuttaa oman alueen ja sen työpaikkojen tulevaisuuteen.

Hyvä ja toimiva aluetoiminta

Kaikessa järjestötoiminnassa on tärkeää, että vastuunkantajia on useampia. Näin toiminnan suunnittelu ja toteutus luistaa paremmin. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri pitävät huolen käytännön asioiden hoitamisesta, mutta jokainen aluetoimikuntaan nimetty jäsen on vas-

tuussa aluetoimikunnan toiminnasta. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus paitsi tuoda oma asiantuntemuksensa aluetoimikunnan työhön ja kantoihin, myös informoida omaa liittoaan ja sen edustajia alueella aluetoimikunnan työstä ja alueen ajankohtaisista asioista.

Kaiken toiminnan perusta on tasa-arvoinen, erilaisille näkemyksille avoin ja kannustava ilmapiiri!

Teemaryhmät

Joskus isompi edunvalvontakokonaisuus vaatii enemmän koordinaatiota ja tiheämpää seurantaakin kuin aluetoimikunnan kokoukset antavat myöten. Aluetoimikunnan työtä tukemaan voidaan asettaa aluetoimikunnan päätöksellä tilapäisiä ja/tai projektin mittaisia teemaryhmiä. Ryhmän jäsenet ovat alue- tai paikallistoimikunnan jäseniä, mutta ryhmät voivat myös ottaa ulkopuolisia asiantuntijoita alustajiksi tai jäsenikseen.

Teemaryhmä voi olla esimerkiksi sote- tai maakuntauudistuksen valmistelua tukeva ryhmä, joka vaihtaa ajatuksia kokousten välillä, keskustelelee ja laatii yhteisiä tavoitteita työryhmiin nimettyjen luottamushenkilöiden työn tueksi. Teemaryhmä voi olla myös elinkeino- tai koulutuspoliittinen vaikuttamisryhmä, joka tekee yhteistyötä vaikkapa keskuskauppakamarin ja koulutustenjärjestäjien kanssa yhteisten tavoitteiden eteen.

Teemaryhmät työskentelevät pääosin sähköisesti Teamsissä tai sähköpostitse. Ryhmä voi halutessaan kokoontua

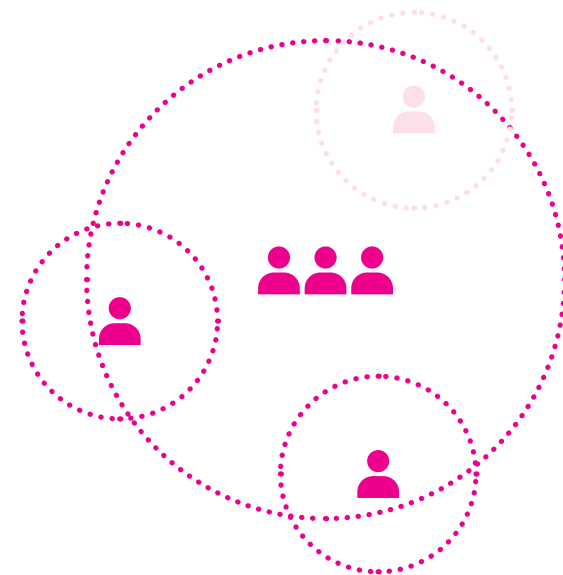
myös aluetoimikunnan kokouksen yhteydessä jäsenen kutsusta.

Teemaryhmät ovat vapaaehtoisia, eikä niiden kokouksista aluetoiminnan talousohjeistuksen mukaisesti makseta matkakorvauksia.

Mikä Pato?

Aluetoimikunta voi kautensa alussa perustaa seutukuntapohjaisia paikallistoimikuntia, jos paikalliselle edunvalvonnalle on aluetoimikunnan tekemän toimintasuunnitelman pohjalta erityistä tarvetta. Paikallistoimikunnan perustaminen vaatii aina aluetoimikunnan päätöksen.

Paikallistoimikunnat keskittyvät toiminnassaan paikalliseen ja seutukuntatason edunvalvontaan. Paikallistoimikuntia koskevat samat ohjeistukset kuin aluetoimikuntia, ja ne kokoontuvat kokoustamaan 3–5 kertaa vuodessa.

Tieto kulkee

Kaikilla alue- ja paikallistoimikunnan jäsenillä on tunnukset STTK:n Teamsiin. Tunnukset toimitetaan heille alkuvuodesta, kun kaikkien tiedot on saatu syötettyä järjestelmään. Atojen ja Patojen sihteerit tallentavat Teamsiin esityslistat, kokousaineistot ja pöytäkirjat.

STTK julkaisee ajankohtaisiin teemoihin keskittyvää STTK-uutiskirjettä. Uutiskirje lähetetään automaattisesti puheenjohtajille, joka voi jakaa kirjettä alue- ja paikallistoimijoille.

Myös monilla ministeriöillä ja hallituksen kärkihankkeilla on omia uutiskirjeitä. Niiden uutiskirjeet voi helposti tilata itselleen ministeriöiden nettisivujen kautta, esim. www.tem.fi | www.stm.fi | www.alueuudistus.fi

Alue- ja paikallistoimikunnan jäsenet tekevät korvauksiin oikeuttavat matkalaskunsa STTK:n matkalaskuohjelma Visma M2:n kautta. Matkalaskut tarkistaa aina ensin aluetoimikunnan puheenjohtaja ja sen jälkeen STTK:n toimiston henkilökunta. Matkalaskun käsittelyn kulkua voi seurata ohjelmassa itse: missä vaiheessa tarkastus on, ja koska lasku on hyväksytty maksuun.

Aluetoiminnan ABC

ATO – Aluetoimikunta. Aluetoimikunta edustaa STTK:ta alueellaan. Se vastaa edunvalvonnasta ja vaikuttamisesta niissä asioissa, jotka koskevat maakuntien ja seutukuntien kehittämistä sekä seutukuntatasolla tapahtuvaa asioiden valmistelua, yhteistyön koordinoimista ja organisointia keskusjärjestö- ja seutukuntatasolla, sekä muista erikseen sovittavista asioista.

AVI – Aluehallintovirasto (AVI) hoitaa Suomen lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueilla. AVI edistää perusoikeuksien ja oikeusturvan toteutumista, peruspalvelujen saatavuutta, ympäristön-suojelua, ympäristön kestävästä käytöstä, sisäistä turvallisuutta, opetus- ja kulttuuritoimen palveluja sekä terveellistä ja turvallista elin- ja työympäristöä. Tehtävät siirtyvät pääosin 1.1.2020 alkaen perustettavaan Valtion lupa- ja valvontavirasto Luovaan.

EAKR – Euroopan aluekehitysrahasto, jonka kautta toteuttavista EU-hankkeista on päättämässä MYR. Ohjelmien tavoite on parantaa työllisyyttä. Lisäksi alueiden kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta. Ohjelmien avulla työllisyyttä pyritään parantamaan erityisesti maamme heikoimmilla työllistyvillä alueilla.

EK – Elinkeinoelämän keskusliitto, työnantajan ääni. Ei sääntömuutoksensa takia enää tee keskitettyjä ratkaisuja ja näin ole sopijaosapuolena.

ELY – Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia on 15 ja ne edustavat valtiota/ministeriöitä alueella. Asialistalla ovat työllisyys- ja elinkeinopolitiikka, osaaminen ja kulttuuri, ympäristö ja luonnonvarat sekä liikenne ja infrastruktuuri. STTK:lla on edustajat ELY-neuvottelukunnissa, jotka ovat Atojen esittämiä.

ESR – Euroopan sosiaalirahasto, jonka kautta toteuttavista EU-hankkeista on päättämässä MYR. Sosiaalirahaston ohjelmissa tuetaan työllistymistä ja työllistymisedellytyksiä osaamista ja palvelurakenteita kehittämällä. ESR:n avulla voidaan edistää tasa-arvoa, ehkäistä syrjäytymistä, kehittää osaamista, työoloja ja henkilöstön hyvinvointia tai kehittää järjestelmiä, jotka helpottavat työmarkkinoiden toimintaa sekä aktivoivat ihmisiä osallistumaan ja tekemään töitä. Nykyinen ohjelmakausi päättyy 2020.

Kolmen kopla – kts. PSKJ

Kolmikanta – Työntekijäjärjestöjen, työnantajajärjestön ja valtion edustajat koolla neuvottelemassa.

Maakunnan liitto – Oman alueensa kuntien muodostama kuntayhtymä. Vastaa alueen kehittämisestä.

Maakunnan yhteistyöryhmä – ks. MYR

Maakuntakaava – Alueiden käytön suunnittelua. Tehdään 10-20 vuoden aikajänteelle, mutta päivitetään maakuntavaltuustokausittain.

Maakuntaohjelma – Lyhyemmän aikavälin ohjelma, johon kirjataan maakunnan alueellisen työn suunta sekä sovitaan jatkoimenpiteitä. Konkretisoi maakuntasuunnitelmaa eli pitkän aikavälin tavoitteita.

Maakuntasuunnitelma – Laaditaan 20–30 vuoden aikajänteelle ja se toimii perustana maakuntakaavan ja maakuntaohjelman laatimiselle.

Maakuntaudistus – Maakuntaudistuksen tavoitteena on sovittaa yhteen valtion aluehallinto ja maakuntahallinto sekä yksinkertaistaa julkisen aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet ja kunnat). Hallitusohjelman mukaan ensisijaisena

ratkaisuna on toimintojen keskittäminen tehtäviin ja toimivallaltaan selkeille itsehallintoalueille, maakunnille, joita tulee olemaan 18.

MYAK – Maakunnan yhteistyöasiakirjan (MYAK) valmistelu ja laatiminen on yksi keskeisimpiä MYR:n tehtäviä. Yhteistyöasiakirjassa esitetään ohjelmavarat vuosittain. Yhteistyöasiakirjassa on määritelty EU-varojen ja valtion rahoituksen summat ja miten ne on tarkoitus jakaa hallinnonaloittain. Lisäksi yhteistyöasiakirjassa esitetään Euroopan sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisiin osioihin sisältyvät ohjelmavarat ja niiden suuntaaminen hallinnonaloille.

MYR – Lakisääteinen toimielin. Jäsenistöstä kolmas kuntien edustajia, kolmas EU:n rakennerahastoja rahoittavien valtion hallinnon edustajia ja kolmas osa järjestöedustajia (sosiaalipartnerit) Maakunnan liiton yhteydessä toimiva ryhmä, jossa STTK:lla on oma edustajansa. Asialistalla EU:n rakennerahastovarojen käyttö alueella – millaisia yrityksiä ja työpaikkoja syntyy. MYR:n jatko ja tehtävien jakaantuminen maakuntaudistuksen jälkeen on vielä epäselvä, jää todennäköisesti maakuntien itse päätettäväksi.

Opku – Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntia nimitetään tuttavallisesti myös opkuiksi. Yliopistoissa on vastaavasti ylioppilaskunnat. Ne edistävät opiskeluun ja opiskelijoiden asemaan liittyviä tavoitteita.

Pato – Paikallistoimikunta. Alue-toimikunta voi kautensa alussa perustaa seutukuntapohjaisia paikallistoimikuntia hoitamaan seudullista edunvalvontaa.

PSKJ-yhteistyö – Palkansaajakeskusjärjestöjen välinen yhteistyö (STTK, SAK ja Akava). Tunnetaan aluetoiminnassa myös nelistykseenä, kolikkona, kolmen koplana.

Sosiaalipartnerit – Järjestöedustajista käytetään nimitystä sosiaalipartnerit maakunnan liiton toimielimissä.

Sote-uudistus – Sisältää palvelujen kehittämisen lisäksi rakenteiden uudistamisen. Nykyisin kunnat järjestävät sosiaali- ja terveystalvet sekä pelastustoimen. Tulevaisuudessa niistä vastaavat kuntaa suuremmat itsehallinnolliset alueet. Hyvinvointialueet tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityiset toimijat ja kolmas sektori täydentävät niitä. Kunnat vastaavat edelleen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Päivähoito, opetus, liikunta ja kulttuuri pysyvät jatkossakin kunnilla. Uudistus toteutetaan hallitusti vaiheittain.

SY Suomen Yrittäjät – SY on pienten ja keskisuurten yritysten etu- ja palvelujärjestö

Teams – Kaikilla alue- ja paikallistoimikunnan jäsenillä on tunnukset STTK:n Teamsiin. Tunnukset toimitetaan heille alkuvuodesta, kun kaikkien tiedot on saatu syötettyä järjestelmään. Atojen ja Patojen sihteerit tallentavat Teamsiin esityslistat, kokousaineistot ja pöytäkirjat.

TEM – Työ- ja elinkeinoministeriö

TY-neuvottelukunta – Työvoima- ja yrityspalvelu-neuvottelukunta, jossa STTK:lla alueella edustus. Aiemmin tunnettiin nimellä te-toimikunta.

Työterveys – Työterveyslaitoksen alueellinen neuvottelukunta on kuudella paikkakunnalla: Helsinki, Kuopio, Lappeenranta, Oulu, Tampere ja Turku. Jokaisessa on STTK:lla oma edustajansa.

Työsuojelu – Aluehallintovirastojen (AVI) työsuojelun vastualueiden kolmikantaisia (eli STTK mukana) työsuojelulautakuntia on viisi kappaletta. Ne käsittelevät oman toimialueensa työsuojelun kehitys-, suunnittelu- ja seurantahankkeita, työsuojelun yleisiä toimintalinjoja ja tulostavoitteita.

Visma M2 – STTK:n käyttämä matkalasku-ohjelma, johon ATO:n ja paton jäsenet saavat omat tunnukset.

Aluetoimikunnat

Uusimaa (Helsinki)

Varsinais-Suomi (Turku)

Satakunta (Pori)

Häme (Lahti)

Pirkanmaa (Tampere)

Kaakkois-Suomi (Kouvola)

Etelä-Savo (Mikkeli)

Pohjois-Savo (Kuopio)

Pohjois-Karjala (Joensuu)

Keski-Suomi (Jyväskylä)

Etelä-Pohjanmaa (Seinäjoki)

Pohjanmaa (Vaasa)

Pohjois-Pohjanmaa (Oulu)

Lappi (Rovaniemi)

Kainuu (Kajaani)

Ahvenanmaa

Hyödyllistä materiaalia STTK:n Teamsissa:

- Aluetoimikuntien toiminta- ja talousohje
- M2 matkalaskuohje
- Aluetoiminnan käsikirja
- linkki videopankkiin
- lomakepohjat

ONNISTUMISIA ALUETOIMINNASSA

1

Kuopiossa on järjestetty monena vuonna etujärjestöjen yhteinen lounastilaisuus. Järjestämisessä ovat palkansaajakeskusjärjestöjen (SAK, STTK ja Akava) lisäksi mukana työnantajaliittojen ihmisiä rakennusteollisuudesta, teknologiateollisuudesta, MTK:sta, kauppakamarista sekä yrittäjistä. Keskustelua käydään ajankohtaisista asioista. Kukin kertoo edustamansa organisaation näkemyksiä.

 Pohjois-Savon aluetoimikunta

2

Laadimme muutama vuosi sitten kannanoton aluehallintovirastojen ja maakuntien liittojen yhdistämishankkeeseen (maakuntaudistus) liittyen. Kannanoton aiheena oli henkilöstön mukanaolon valmistelussa alusta lähtien. Kannanotto lähetettiin hyvin laajalti Satakunnan päättäjille. Sen jälkeen Satakunnan aton edustaja otti kannanoton esille ELY-neuvottelukunnan kokouksessa ja asiasta keskusteltiin kokouksessa. ELY-neuvottelukunta myös liitti kannanoton kokouspöytäkirjan liitteeksi.

Sitä kautta levisi koko neuvottelukunnalle. Henkilöstön edustus toteutui Satakunnan valmisteluryhmissä erittäin hyvin.

 Satakunnan aluetoimikunta

3

Pohjanmaan ato seurasi tiiviisti vuoden 2017 lopulla 8-tien korjaukseen liittyvää keskustelua. Tammi-kuussa otimme asiaan kantaa mielipidekirjoituksella, joka jaettiin monen maakunnan valtalehtiin. Kun syksyllä 2018 selvisi, että valtion budjetissa ei olla osoittamassa rahaa tien korjaamiseen kokonaisuudessaan, on asiasta noussut jälleen keskustelua alueella ja saimme mielipiteemme uudestaan julkaistua nyt syksyllä.

Lisäksi toinen ajankohtainen aihe vuonna 2018 on ollut työttömyysturvan heikentäminen, johon aluetoimikunta otti kantaa mielipidekirjoituksilla.

Meillä on tapana, että mietimme yhdessä aiheen ja yksi aluetoimikunnan jäsen tekee ”ensimmäisen version”, jota muut kommentoivat, jonka jälkeen tehdään lopullinen versio. Siinä on allekirjoittaneina koko ato ja aiheista riippuen myös Kokkolan pato.

 Pohjanmaan aluetoimikunta

4

Keski-suomessa palkansaajakeskusjärjestöt tapaa-
vat säännöllisesti, 4 kertaa vuodessa ajankohtais-
ten aiheiden tiimoilta. Viimeksi noin 40 paikallista
PSKJ-aktiivia oli tutustumassa toisiinsa ja sote/
maku-kiemuroihin sisävesiristeilyllä.

Tilaisuudessa keskusjärjestöjen toimijat toivat
viestejä omista sote-maku työryhmistään, tu-
tustuttiin toisiimme ja tietysti verkostoiduttiin.
Lisäksi keskusteluissa oli ajankohtainen aihe, eli
irtisanomislaki ja eri liittojen tukitoimet lain ve-
tämiseksi valmistelusta.

Keski-Suomen aluetoimikunta

5

Olemme muutaman vuoden ajan järjestäneet
palkansaajakeskusjärjestöjen (SAK, STTK ja
Akava) yhteistyönä työelämäseminaarin. Puhujia
ollut monista organisaatioista: STTK, SAK, Kaup-
pakamari, Pohjois-Savon liitto, yrittäjäjärjestöt,
TE-keskus, STTK:laiset liitot jne. Viimeisin työ-
elämäseminaari toteutettiin seminaarina teemalla
”Palkansaaja myllerryksen keskellä? Keskusjär-
jestöpuheenjohtajien ajatuksia ajankohtaisista
työmarkkinakysymyksistä”, ja tilaisuudessa alus-
tivat kaikkien kolmen työntekijäkeskusjärjestön
puheenjohtajat. Samassa tilaisuudessa palkittiin
myös vuoden pohjois-savolainen palkansaaja.

Pohjois-Savon aluetoimikunta

6

Joka vuosi keväällä laitamme etsintäkuulutuksen
vuoden pohjoiskarjalaisesta palkansaajasta kaikille
Nelistyksen (SAK, AKAVA ja STTK) alueen jäsen
yhdistyksille, jossa pyydämme ”ilmiantamaan
kunnian mielestäsi ansaitseva työkaverisi, tutta-
vasi, kollegasi, alaisesi tai vaikkapa esimiehesi!”.
Syksyllä sitten pidämme palkansaaja-seminaarin
ajankohtaisesta aiheesta (2018 teema oli
’Palkansaaja muutoksessa’), joka huipentuu
vuoden palkansaajan valintaan.

Nelistyksen vetovastuu vaihtuu vuosittain
keskusjärjestöltä toiselle, mutta kuitenkin kaikki
osallistumme tilaisuuden järjestelyihin ja kuluihin
omalta osaltamme tasapuolisesti. Kannustanne ja
muistutamme tarvittaessa toinen toisiamme, että
saamme asiat järjestelyt pyörimään. Nelistyksen
laaja kokoonpano kokoontuu 2 kertaa vuodessa
suunnittelemaan aiheita ja toimintaa joita sitten
pienempi porukka toteuttaa.

Pohjois-Karjalan alueella olemme muutenkin
erittäin ylpeitä Nelistyksen toiminnasta ja hyvästä
yhteistyöstä meidän, SAK:n ja Akavan aluetoi-
mitsijoiden välillä. Lisäksi meillä on Nelistyksen
edustajia työtyhmissä, joissa suunnitellaan koko
maakunnan toimintaa tuleville vuosille. Yksinään
me olemme pieni maakunta vaikuttaja, mutta
yhdessä suurempi, jota kuunnellaan tehdessä
tulevaisuuden suunnitelmia.

Pohjois-Karjalan aluetoimikunta

7

Kemi-Tornion pato on järjestänyt vuosia tilaisuuden alueen kansanedustajille ja kuntapäätäjille. Tilaisuudessa kuntien edustajat tuovat esille oman kuntansa tärkeimpiä asioita ja kansanedustajat kertovat niistä asioista, joiden eteen ovat eduskunnassa tehneet töitä. Tilaisuudessa on aina myös STTK:n edustajan alustus.

Tilaisuus on osoittautunut hyödylliseksi niin alueellisesti kuin myös koko Lapille. Kansanedustajat saavat tilaisuudesta hyvää materiaalia ja pystyvät helposti tarkentavilla kysymyksillä saamaan tarvitsemiensa tietoja päätöksentekoon ja asioiden eteenpäin viemiseen.

Pohjanmaan aluetoimikunta

STTK:N JÄSENIITOT

Ammattiliitto Jyty
www.jytyliitto.fi

Ammattiliitto Pro
www.proliitto.fi

Ammattiliitto Unio
www.unioliitto.fi

Kirkon alat ry
www.kirkonalat.fi

Meijerialan Ammattilaiset MVL
www.mvl.fi

METO – Metsäalan Asiantuntijat
www.luva.fi

Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIA
www.ria.fi

Suomen Konepäällystöliitto SKL
www.konepaallystoliitto.fi

Suomen Laivanpäällystöliitto SLPL
www.seacommand.fi

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer
www.superliitto.fi

Suomen Pelastusalan ammattilaiset SPAL
<https://www.spal.fi/>

Tehy
www.tehy.fi

Toimihenkilöliitto ERTO
www.erto.fi

www.sttk.fi